

Testamentet - din siste vilje

HLF

Hørselshemmedes Landsforbund

Din hørsel - vår sak

Forbundsleder
KNUT MAGNE ELLINGSEN

Kjære leser

Opp gjennom årene har jeg en rekke ganger vært kontaktet av mennesker som har bedt om råd i forhold til å sette opp et testamente. Noen fordi de ønsker at en del av det de måtte etterlate seg skal gå til et godt formål. Mange fordi de ikke har livsarvinger og vil at formuen deres skal komme til nytte for andre mennesker i stedet for å gå rett inn i statskassen.

Personlig synes jeg det er en positiv måte å tenke på. Vi har alle på ulike måter gjort vår innsats for de midlene vi disponerer. Når vi ikke kan ha glede av dem lenger vil det være godt å kunne gi dem til et eller flere formål hvor de kan være med å gi andre et bedre liv.

Vi som har et hørselsproblem vet hvor viktig det er å ha en organisasjon som både gir den enkelte en bedre hverdag gjennom sine tilbud og som arbeider for å få tilrettelagt samfunnet for oss. Mange har fått god hjelp både gjennom organisasjonen HLF og Briskeby kompetansesenter til å komme videre i livet, selv om

situasjonen i utgangspunktet har vært ganske håpløs.

HLF vil gjerne både fortsette og videreutvikle sin tilbud. Vi er imidlertid avhengig av at mange vil støtte oss for å kunne gjøre dette. En måte å gjøre dette på er å tilgodese hørselssaken i et testamente. Da vil du kunne være til glede for mange andre.

Jeg håper at dette heftet kan være til hjelp for deg som er interessert i å skrive et testamente. Jeg håper du finner den nyttig og at den gir deg gode opplysninger på veien.

Gode hilsener

Knut Magne Ellingsen
Forbundsleder

Postboks 6652 Etterstad, 0609 Oslo.
Tlf.: 22 63 99 00. e-post: hlf@hlf.no - www.hlf.no

Dine ønsker - din vilje

Det er mange gode grunner til å opprette et testamente. Ved å opprette et testamente vil dine ønsker bli oppfylt samtidig som at det kan lette oppgaven til de etterlatte i en sorgfull tid. Den som selv gir uttrykk for sine ønsker, risikerer ikke at etterlatte kommer i tvil.

Vi vet at de fleste av oss ønsker at familie og venner skal fordele det de har, men enkelte ønsker også å testamentere bort en gave til en god sak de støtter. Hvis du ønsker å testamentere en gave til HLF er vi ydmyke og takknemlige for dette. Vi jobber for å gjøre hverdagen enklere for hørselshemmede, store som små. Hvert øre teller.

Spørsmålene ved å sette opp et testamente kan bli mange, og svært få av oss har erfaring med dette. Vi ønsker med dette heftet å gi deg den informasjonen du trenger til å skrive ditt testamente, og vi håper det har svar på de spørsmålene som kan dukke opp i prosessen.

Ta gjerne kontakt med oss hvis du trenger nærmere informasjon.

INNHOOLD

Side 2:Kjære leser
Side 3: Dine ønsker - din vilje
Side 4: Testamentet
Side 6: Eksempel på testamentet
Side 6: Arvetavlen
Side 7: Arvinger
Side 8: Testamentariske gaver - gaver med omsorg

Testamentet

Hvem kan skrive et testament?

Alle myndige personer kan skrive et testament. Du kan skrive det selv eller få hjelp av en advokat eller rådgiver. Vi i HLF er gjerne behjelpelige med rådgivning og advokatbistand.

Krav til testamente?

Det er etter arveloven strenge krav til hvordan et testament skal utformes for at det skal være gyldig.

I henhold til arveloven må disse kravene oppfylles ved utforming:

- Testamentet må være skriftlig.
- Det må komme tydelig frem at dokumentet er et testament.
- Du må undertegne sammen med to vitner til stede.
- Det må komme klart frem hvem som arver og hva den enkelte arver.
- Testamentet må stedfestes og dateres.
- Vitnene må skrive under på at du undertegner av fri vilje og at du er ved full sans og samling.
- Vitnene må være over 18 år og myndige.
- Vitnene eller deres nærmeste kan ikke være inkludert i testamentet.
- Reglene for pliktarv må være i varetatt (se side 7 for mer informasjon om pliktarv)

Kan et testament tilbakekalles eller endres?

Et testament kan endres eller tilbakekalles etter eget ønske. For å hindre at missforståelser oppstår anbefaler vi at et nytt testament blir opprettet. Datoen på testamentene vil avgjøre hvilket som er gyldig. Det er alltid det sist daterte testament som er gyldig.

Hvordan oppbevarer jeg et testament?

Det er ingen formelle krav på hvordan det skal oppbevares, men et testament bør oppbevares trygt. For å være sikker på at det blir kjent etter din bortgang anbefales det at originalen oppbevares hos din lokale skifterett. Det også en fordel at en som står nær deg har en kopi av testamentet.

Når bør jeg skrive et testament?

Et testament bør alle ha og det er en fordel å opprette et så fort du føler for det. Fordelingen etter ditt ønske kan kun sikres ved å skrive et testament.

Gjensidig testament

Et gjensidig testament er forfattet av ektefeller eller av to eller flere parter. Dette er et testament hvor de gir rett til å arve hverandre og kan ikke endres av den ene part uten at den andre blir informert om det.

Særeie og ektepakt

I et parforhold hvor det er inngått ektepakt eller særeie, er disse avtalene prioritert foran arveloven.

Booppgjør

Når en person dør skal boet deles opp. Gjenlevende ektefelle eller partner har muligheten til å sitte i uskiftet bo for felleseie. Har den avdøde særkullsbarn må det skiftes med dem hvis de ikke har samtykket at gjenlevende kan sitte i uskiftet bo. Hvis det foreligger et testament vil dette hjelpe til med hvordan boet skal gjøres opp.

Testamentfullbyrder

Den som skriver et testament har anledning til å ytre ønske om hvem som skal være testamentfullbyrder. En testamentfullbyrder vil ha ansvaret med å ta seg av det praktiske rundt et arveoppgjør. Testamentfullbyrderen skal sørge for at dine ønsker blir tatt vare på, og at arven fordeles i overensstemmelse med testamentet. Dette kan være en advokat eller en som står deg nær som du stoler på.

Hvis du ønsker å gi en gave til HLF sitt arbeid, har organisasjonen en jurist med ansvar for denne oppgaven.

Eksempel på testament

TESTAMENT

Navn: _____

Adresse: _____

Personnummer: (11 siffer) _____

Jeg bestemmer med dette at det jeg etterlater meg ved min død skal fordeles slik:
(Her må navn, helst også adresse, på den/de som skal arve fremkomme. I tillegg må det fremkomme hva de skal arve)

Undertegnede har som sin siste vilje satt opp dette testamentet, og underskrevet det i nærvær av nedenstående vitner. Vitnene er til stede etter mitt eget ønske.

Sted og dato: _____ Underskrift: _____

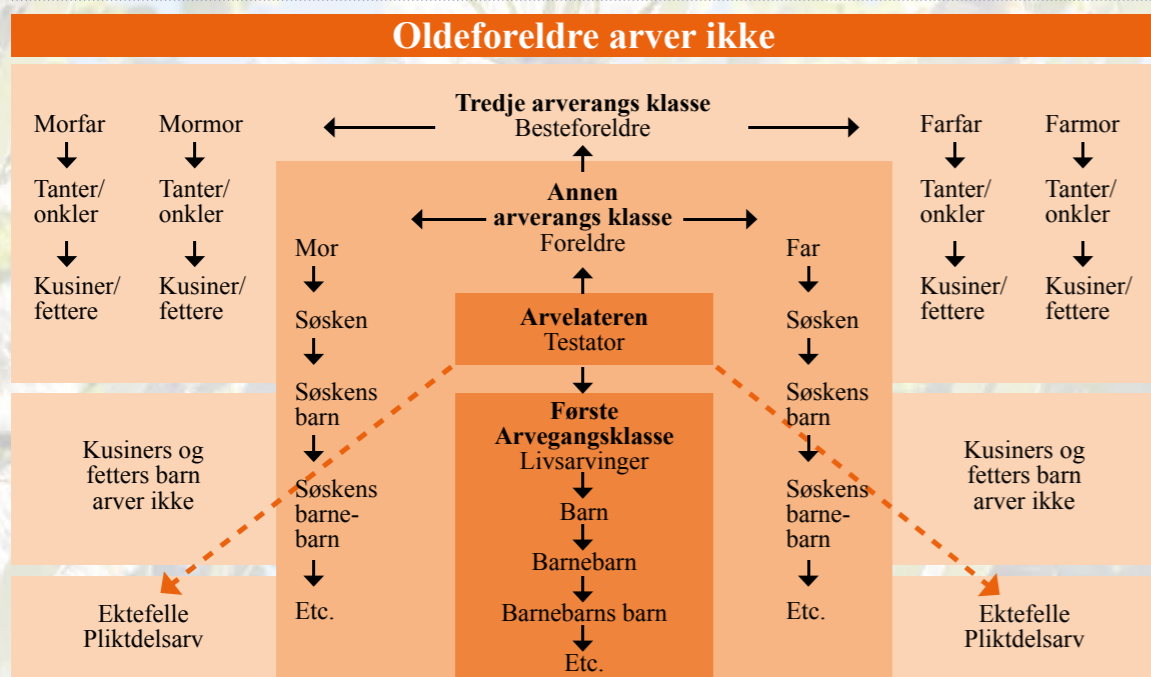
Undertegnede vitner, som er myndige og som er til stede samtidig, bekrefter herved at

(Navn på testator) _____ har underskrevet dette testamentet som sin siste vilje i vårt nærvær. Vi bekrefter at testamentet er undertegnet av fri vilje og at testator ved undertegningen var ved full sans og samling.

Sted, dato: _____

Vitne underskrift: _____	Vitne underskrift: _____
Navn med blokkbokstaver: _____	Navn med blokkbokstaver: _____
Adresse: _____	Adresse: _____
Yrke: _____	Yrke: _____
Fødselsdato: _____	Fødselsdato: _____

Arvetavlen

Arvinger

Du kan testamentere til hvem du vil. Men dersom du er gift/partner og/eller har barn er det begrensninger i arveloven som du må forholde deg til, dette betegnes som pliktdelsarv.

Pliktbarn

- Hvis du er ektefelle/registrerte partnere er din ektefelle eller partner arving etter deg.
- Dine barn har arverett etter deg, dette gjelder adoptivbarn også. Hvis et barn er unnfanget før etterlattes bortgang er barnet også arving etter begge sine foreldre.
- I et parforhold hvor den ene har barn som ikke er felles barn, særkullsbarn, har de arverett etter sin biologiske forelder eller adoptivforeldre på samme vilkår som parets felles barn.

De som har vært samboere under fem år har ikke arverett såfremt man ikke har barn sammen. Har man vært samboere i fem år eller mer, kan man fastsette arverett i testamentet selv om man har livsarvinger.

Pliktbarn arven til barn er 2/3 av det boet mor eller far etterlater seg. Hvis et testamente skrives kan pliktbarn arven begrenses oppad til én million kroner per barn. Skulle et barn gå bort før sin forelder, tilfaller dette barnets arvelodd dennes livsarving(er). Gjennom testamentet kan pliktbarn arven i disse tilfellene begrenses til kr 200.000,- per barnebarn.

Pliktbarn arven kan ikke fravikes så fremt arvetager selv gir avkall på arven mens du lever. Dette må være skriftlig nedtegnet og bør være bekreftet av to vitner.

Alt som ikke kommer inn under pliktbarn arven til ektefelle/partner eller barn, kan du fritt testamentere til den/de du ønsker.

Legater/testamentarvinger

Legater er den eller de personene som arver et bestemt beløp eller en eller flere bestemte gjenstand etter deg.

Testamentarvinger er den eller de som arver deg når du har skrevet et testamente.

Legater/testamentarvinger kan også være en institusjon eller en organisasjon.

Hvis du ikke etterlater deg ektefelle/partner og/eller barn, går arven over til slektsarvinger. Se arvetavlen på side 6. Hvis du ikke har arvinger eller skrevet et testamente, arver staten alt du etterlater deg.

En testamentarisk gave til HLF er fritatt for arveavgift, og gaven kommer derfor uavkortet hørselssaken til gode.

Geir Lippestad,
Generalsekretær

Testamentariske gaver - gaver med omsorg

Mange ønsker å testamentere en gave til en god sak. Ved å testamentere bort litt til en frivillig organisasjon, kan du være med på å hjelpe. Du kan slik bidra til å gjøre hverdagen enklere for mennesker som trenger det.

HLF ønsker å takke alle som har tenkt på oss i sitt testament. Vi er beæret og veldig takknemlig for alle gaver og støtte vi har mottatt og mottar i vårt arbeid.

Om du velger å inkludere HLF i ditt testamente vil vi sikre at dine verdier blir brukt til å hjelpe der behovet er størst. Du kan gjerne kontakte meg dersom du har konkrete planer om hva du vil at pengene skal brukes til. Som generalsekretær kan jeg garantere at pengene går til det formålet du ønsker.

I vårt sekretariat har vi dessuten dyktige jurister som også kan hjelpe deg hvis du vurderer å gi en gave til HLF.

Hjertelig hilsen

Geir Lippestad
Generalsekretær

Postboks 6652 Etterstad, 0609 Oslo.
Tlf.: 22 63 99 00. Faks: 22 63 99 01. e-post: hlf@hlf.no
www.hlf.no